

Skatteutskottets betänkande 2023/24:SkU26

Undantag från mervärdesskatt för väpnade styrkor inom Nato

Sammanfattning

Utskottet ställer sig bakom regeringens förslag om undantag från mervärdesskatt för väpnade styrkor inom Nordatlantiska fördragsorganisationen (Nato).

Förslagen innebär att de väpnade styrkorna ska ha rätt till återbetalning av mervärdesskatt som hänförs till förvärv av varor och tjänster i Sverige när styrkorna deltar i de gemensamma försvarsansträngningarna. Skattefriheten omfattar varor och tjänster som ska användas av styrkorna eller av den civilpersonal som följer med dem, eller användas för försörjning av deras mässar eller marketenterier. Import av sådana varor av styrkorna ska undantas från mervärdesskatt, och unionsinterna förvärv av varor ska inte vara föremål för mervärdesskatt. Styrkornas användning av varor för eget bruk ska i vissa fall likställas med ett unionsinternt förvärv av varor mot ersättning. Syftet med förslagen är att genomföra bestämmelser i mervärdesskattedirektivet som riktar sig till medlemsstater som är medlemmar i Nato. Förslagen medför ändringar i mervärdesskattelagen och skatteförfarandelagen.

Ändringarna föreslås träda i kraft den 1 augusti 2024.

I betänkandet finns ett särskilt yttrande (V). Ledamoten från Vänsterpartiet avstår från ställningstagande och redovisar i stället sitt övervägande i ett särskilt yttrande.

Behandlade förslag

Proposition 2023/24:137 Undantag från mervärdesskatt för väpnade styrkor inom Nato.

Innehållsförteckning

Utskottets förslag till riksdagsbeslut	3
Redogörelse för ärendet	4
Ärendet och dess beredning.....	4
Bakgrund	4
Propositionens huvudsakliga innehåll	4
Utskottets överväganden.....	6
Undantag från mervärdesskatt för väpnade styrkor inom Nato	6
Särskilt yttrande	8
Undantag från mervärdesskatt för väpnade styrkor inom Nato (V).....	8
<i>Bilaga 1</i>	
Förteckning över behandlade förslag	9
Propositionen	9
<i>Bilaga 2</i>	
Regeringens lagförslag	10

Utskottets förslag till riksdagsbeslut

Undantag från mervärdesskatt för väpnade styrkor inom Nato

Riksdagen antar regeringens förslag till

1. lag om ändring i mervärdesskattelagen (2023:200),
2. lag om ändring i skatteförfarandelagen (2011:1244).

Därmed bifaller riksdagen proposition 2023/24:137 punkterna 1 och 2.

Stockholm den 11 juni 2024

På skatteutskottets vägnar

Niklas Karlsson

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Niklas Karlsson (S), Per Söderlund (SD), Boriána Åberg (M), Hanna Westerén (S), Eric Westroth (SD), Peder Björk (S), Fredrik Ahlstedt (M), Ida Ekeröth Clausson (S), Marie Nicholson (M), Ilona Szatmári Waldau (V)*, Cecilia Engström (KD), Helena Lindahl (C), Bo Broman (SD), Annika Hirvonen (MP), Patrik Karlson (L), Erik Hellsborn (SD) och Patrik Björck (S).

* Avstår från ställningstagande, se särskilt yttrande.

Redogörelse för ärendet

Ärendet och dess beredning

I betänkanden behandlar utskottet regeringens proposition 2023/24:137 Undantag från mervärdesskatt för väpnade styrkor inom Nato. Regeringens förslag till riksdagsbeslut finns i bilaga 1. Regeringens lagförslag återges i bilaga 2. Det har inte väckts några motioner i ärendet.

Bakgrund

Sverige ansökte om medlemskap i Nordatlantiska fördragsorganisationen (Nato) den 18 maj 2022 och blev medlem den 7 mars 2024.

Mervärdesskattedirektivet innehåller bestämmelser om väpnade styrkor tillhörande andra stater som är parter i Nato. Bestämmelserna innebär i huvudsak att leveranser av varor och tillhandahållanden av tjänster till styrkorna och deras import av varor i samband med att de deltar i de gemensamma försvarsansträngningarna ska undantas från skatteplikt. Vissa av bestämmelserna riktar sig endast till medlemsstater som är medlemmar i Nato. Dessa bestämmelser har inte genomförts i svensk rätt (se prop. 2004/05:15 s. 45 f.).

Mervärdesskattedirektivet innehåller motsvarande bestämmelser om försvarsinsatser som görs för att genomföra unionsverksamhet inom ramen för EU:s gemensamma säkerhets- och försvarspolitik. Dessa bestämmelser har genomförts i mervärdesskattelagen (2023:200) huvudsakligen genom bestämmelser om att väpnade styrkor som tillhör ett annat EU-land har rätt till återbetalning av mervärdesskatt som hänför sig till förvärv av varor och tjänster i Sverige samt att import av varor av dessa styrkor undantas från mervärdesskatt (se prop. 2021/22:61 s. 291 f.).

Ett svenskt medlemskap i Nato medför att ytterligare bestämmelser i mervärdesskattedirektivet om väpnade styrkor tillhörande andra stater som är parter i Nato behöver genomföras i svensk rätt.

Propositionens huvudsakliga innehåll

I propositionen föreslår regeringen att väpnade styrkor som tillhör en annan stat som är part i Nato ska undantas från mervärdesskatt i vissa fall. Förslagen innebär att de väpnade styrkorna ska ha rätt till återbetalning av mervärdesskatt som hänför sig till förvärv av varor och tjänster i Sverige när styrkorna deltar i de gemensamma försvarsansträngningarna. Skattefriheten omfattar varor och tjänster som ska användas av styrkorna eller av den civilpersonal som följer med dem, eller användas för försörjning av deras mässar eller marketentier. Import av sådana varor av styrkorna ska undantas från mervärdesskatt, och unionsinterna förvärv av varor ska inte vara föremål för

mervärdesskatt. Styrkornas användning av varor för eget bruk ska i vissa fall likställas med ett unionsinternt förvärv av varor mot ersättning. Syftet med förslagen är att genomföra bestämmelser i mervärdesskattedirektivet som riktar sig till medlemsstater som är medlemmar i Nato.

Förslagen medför ändringar i mervärdesskattelagen (2023:200) och skatteförfarandelagen (2011:1244).

Ändringarna föreslås träda i kraft den 1 augusti 2024.

Utskottets överväganden

Undantag från mervärdesskatt för väpnade styrkor inom Nato

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen antar regeringens förslag om att väpnade styrkor som tillhör en annan stat som är part i Nato ska undantas från mervärdesskatt i vissa fall.

Jämför det särskilda yttrandet (V).

Propositionen

Regeringen anför att mervärdesskattedirektivet innehåller bestämmelser om väpnade styrkor tillhörande andra stater som är parter i Nato när dessa styrkor deltar i de gemensamma försvarsansträngningarna. Bestämmelserna innebär huvudsakligen att dessa väpnade styrkor ska undantas från mervärdesskatt i vissa fall. Ett svenskt medlemskap i Nato medför att bestämmelserna behöver genomföras i svensk rätt. Bestämmelserna i artikel 3.1 a, artikel 22 andra stycket, artikel 143.1 h och artikel 151.1 c i mervärdesskattedirektivet bör därför, enligt regeringen, genomföras i mervärdesskattelagen.

Regeringen föreslår därför att väpnade styrkor som tillhör en annan stat som är part i Nato efter ansökan ska ha rätt till återbetalning av mervärdesskatt som hänför sig till förvärv av varor och tjänster i Sverige när styrkorna deltar i de gemensamma försvarsansträngningarna. Skattefriheten omfattar enligt förslaget varor och tjänster som ska användas av styrkorna eller av den civilpersonal som följer med dem, eller användas för försörjning av deras mässar eller marketenterier.

Regeringen föreslår vidare att även import av sådana varor av de väpnade styrkorna ska undantas från mervärdesskatt.

Vidare ska unionsinterna förvärv av varor av dessa väpnade styrkor enligt förslaget inte vara föremål för mervärdesskatt om förvärven görs under sådana förutsättningar att det skulle medföra rätt till återbetalning av mervärdesskatten.

De väpnade styrkornas användning av varor för eget bruk ska i vissa fall likställas med ett unionsinternt förvärv av varor mot ersättning.

Regeringen anför att det är angeläget att de föreslagna ändringarna träder i kraft så snart som möjligt eftersom Sverige nu är medlem i Nato. Regeringen föreslår därför att lagändringarna ska träda i kraft den 1 augusti 2024. Äldre bestämmelser i mervärdesskattelagen gäller fortfarande för förhållanden som hänför sig till tiden före ikraftträdandet.

Regeringen gör bedömningen att det inte behöver införas några övergångsbestämmelser till lagändringen i skatteförfarandelagen.

Utskottets ställningstagande

För att genomföra bestämmelser i mervärdesskattedirektivet som riktar sig till medlemsstater som är medlemmar i Nato har regeringen föreslagit en rad ändringar i mervärdesskattelagen och skatteförfarandelagen. Förslagen innebär att väpnade styrkor som tillhör en annan stat som är part i Nato ska undantas från mervärdesskatt i vissa fall.

Utskottet har inget att invända mot regeringens förslag och tillstyrker därmed propositionen.

Särskilt yttrande

Undantag från mervärdesskatt för väpnade styrkor inom Nato (V)

Ilona Szatmári Waldau (V) anför:

Vänsterpartiet röstade nej till Sveriges medlemskap i Nato. Detta ärende är en följd av Sveriges medlemskap i Nato, och jag väljer därför att inte delta i beslutet.

BILAGA 1

Förteckning över behandlade förslag

Propositionen

Proposition 2023/24:137 Undantag från mervärdesskatt för väpnade styrkor inom Nato:

1. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i mervärdesskattelagen (2023:200).
2. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i skatteförfarandelagen (2011:1244).

BILAGA 2

Regeringens lagförslag

1 Förslag till lag om ändring i
mervärdesskattelagen (2023:200)

Härigenom föreskrivs¹ i fråga om mervärdesskattelagen (2023:200) dels att 3 kap. 5 §, 5 kap. 25 §, 14 kap. 1, 68, 70 och 74 §§ och 24 kap. 3 § och rubriken närmast före 14 kap. 68 § ska ha följande lydelse, dels att det ska införas två nya paragrafer, 10 kap. 61 a § och 14 kap. 67 a §, och närmast före 10 kap. 61 a § och 14 kap. 67 a § nya rubriker av följande lydelse.

*Nuvarande lydelse**Föreslagen lydelse***3 kap.**

5 §

Med avvikelse från 1 § 2 är unionsinterna förvärv av varor inte heller föremål för mervärdesskatt om förvärvet görs under sådana förutsättningar att det skulle medföra rätt till återbetalning enligt 14 kap. 60–67 §§.

Om villkoren enligt första stycket upphör att vara uppfyllda för att det inte längre skulle finnas rätt till återbetalning enligt 14 kap. 66 §, ska Europeiska kommissionen eller den byrå eller det organ som har förvärvat varorna underrätta Skatteverket. Det unionsinterna förvärvet ska då vara föremål för mervärdesskatt enligt de förutsättningar som gällde vid den tidpunkt då villkoren upphörde att vara uppfyllda.

Med avvikelse från 1 § 2 är unionsinterna förvärv av varor inte heller föremål för mervärdesskatt om förvärvet görs under sådana förutsättningar att det skulle medföra rätt till återbetalning enligt 14 kap. 60–67 a §§.

5 kap.

25 §

Med unionsinternt förvärv av varor mot ersättning likställs även användning av varor, om

1. varorna används av de väpnade styrkorna i ett EU-land, som deltar i en försvarsinsats för att genomföra en unionsverksamhet inom ramen för den gemensamma säkerhets- och försvarspolitiken, för styrkornas eget bruk eller för bruk av den civilpersonal som följer med dem,

1. varorna används av
a) de väpnade styrkorna i ett EU-land, som deltar i en försvarsinsats för att genomföra en unionsverksamhet inom ramen för den gemensamma säkerhets- och försvarspolitiken, för styrkornas eget bruk eller för bruk av den

¹ Jfr rådets direktiv 2006/112/EG av den 28 november 2006 om ett gemensamt system för mervärdesskatt, i lydelsen enligt rådets direktiv (EU) 2022/890.

civilpersonal som följer med dem,
eller

b) de väpnade styrkorna i en stat som är part i Nato, för styrkornas eget bruk eller för bruk av den civilpersonal som följer med dem,

2. varorna inte har förvärvats enligt de allmänna regler om beskattning som gäller för ett EU-lands hemmamarknad, och

3. import av varorna till det EU-land som varan överförs till inte skulle omfattas av undantag från skatteplikt enligt 10 kap. 61 § eller enligt bestämmelser som i det EU-landet motsvarar artikel 143.1 ga i mervärdesskattedirektivet.

3. import av varorna till det EU-land som varan överförs till inte skulle omfattas av undantag från skatteplikt enligt 10 kap. 61 eller 61 a § eller enligt bestämmelser som i det EU-landet motsvarar artikel 143.1 ga eller 143.1 h i mervärdesskattedirektivet.

10 kap.

Import som görs av väpnade styrkor som tillhör part i Nato

61 a §

Från skatteplikt undantas sådan import av varor som görs av väpnade styrkor som tillhör en annan stat som är part i Nato om varorna ska användas av dessa styrkor eller av den civilpersonal som följer med dem, eller användas för försörjning av deras mässar eller marketenterier, när dessa styrkor deltar i de gemensamma försvarsansträngningarna.

14 kap.

1 §

I detta kapitel finns bestämmelser om

- återbetalning till beskattningsbara personer etablerade i andra EU-länder (3–32 §§),
- återbetalning till beskattningsbara personer som inte är etablerade inom EU (33–48 §§),
- återbetalning vid viss import (49 och 50 §§),
- återbetalning till den som är eller ska vara registrerad för mervärdesskatt (51–54 §§),
- återbetalningsansökningar riktade till andra EU-länder (55–58 §§),
- återbetalning till hjälporganisationer (59 §),
- återbetalning till utländska beskickningar m.fl. (60–63 §§),
- återbetalning till EU och vissa EU-organ (64–66 §§),
- återbetalning till väpnade styrkor som tillhör ett annat EU-land (67 §),

- återbetalning till väpnade styrkor som tillhör part i Nato (67 a §),
- gemensamma bestämmelser för 59–67 §§ (68 och 69 §§),
- att återbetalningsrätten ska styrkas (70 §),
- skattetillägg (71 §),
- omprövning i vissa fall (72–75 §§), och
- indrivning och verkställighet (76 §).

Återbetalning till väpnade styrkor som tillhör part i Nato

67 a §

Väpnade styrkor som tillhör en annan stat som är part i Nato har efter ansökan rätt till återbetalning av ingående skatt som hänför sig till förvärv av varor och tjänster, om

1. varorna eller tjänsterna ska användas av dessa styrkor eller av den civilpersonal som följer med dem, eller användas för försörjning av deras mässar eller marketenterier, och

2. styrkorna deltar i de gemensamma försvarsansträngningarna.

Gemensamma bestämmelser för 59–67 §§

Gemensamma bestämmelser för 59–67 a §§

68 §

Skatteverket ska fatta beslut om återbetalning enligt 59–67 §§.

Regeringen kan med stöd av 8 kap. 7 § regeringsformen meddela föreskrifter om förfarandet vid återbetalning enligt 59–67 §§.

Skatteverket ska fatta beslut om återbetalning enligt 59–67 a §§.

Regeringen kan med stöd av 8 kap. 7 § regeringsformen meddela föreskrifter om förfarandet vid återbetalning enligt 59–67 a §§.

70 §

Rätten till återbetalning enligt 3–54 §§ och 59–67 §§ ska styrkas.

Rätten till återbetalning enligt 3–54 §§ och 59–67 a §§ ska styrkas.

74 §

En begäran om omprövning av Skatteverkets beslut om återbetalning enligt 59–67 §§ ska ha kommit in till Skatteverket inom

En begäran om omprövning av Skatteverkets beslut om återbetalning enligt 59–67 a §§ ska ha kommit in till Skatteverket inom

två månader från den dag då den som beslutet gäller fick del av det. I övrigt gäller bestämmelserna i 66 kap. skatteförfarandelagen (2011:1244) vid omprövning av ett sådant beslut.

två månader från den dag då den som beslutet gäller fick del av det. I övrigt gäller bestämmelserna i 66 kap. skatteförfarandelagen (2011:1244) vid omprövning av ett sådant beslut.

24 kap.

3 §

Beslut av Skatteverket som överklagas till en förvaltningsrätt ska tas upp av Förvaltningsrätten i Falun om beslutet gäller ärenden om

1. betalningsskyldighet enligt 10 kap. 79 §,
 2. återbetalning av ingående skatt till en sådan beskattningsbar person etablerad utanför EU som avses i 14 kap. 33–35 §§ och som ansöker om återbetalning enligt 14 kap. 40 § första stycket,
 3. betalningsskyldighet och avräkning enligt 14 kap. 47 §, och
 4. återbetalning av ingående skatt enligt 14 kap. 59–67 §§.
4. återbetalning av ingående skatt enligt 14 kap. 59–67 a §§.

1. Denna lag träder i kraft den 1 augusti 2024.

2. Äldre bestämmelser gäller fortfarande för förhållanden som hänför sig till tiden före ikraftträdandet.

2 Förslag till lag om ändring i skatteförfarandelagen (2011:1244)

Härigenom föreskrivs att 64 kap. 6 § skatteförfarandelagen (2011:1244) ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

64 kap.

6 §¹

Den som till följd av lagen (1976:661) om immunitet och privilegier i vissa fall, lagen (1994:1500) med anledning av Sveriges anslutning till Europeiska unionen eller direkt tillämpliga EU-bestämmelser har rätt att förvärva varor eller tjänster utan mervärdesskatt eller punktskatt, får utöva den rätten genom en ansökan om återbetalning av skatten. Detta gäller dock inte om någon av följande bestämmelser om återbetalning av skatt är tillämplig på förvärvet:

- 9 kap. 1 § lagen (1994:1776) om skatt på energi,
- 15 § lagen (2018:696) om skatt på vissa nikotinhaltiga produkter,
- 12 kap. 10 § lagen (2022:155) om tobaksskatt,
- 12 kap. 10 § lagen (2022:156) om alkoholskatt, eller
- 14 kap. 59–67 §§ mervärdes- – 14 kap. 59–67 a §§ mervärdes-
skattelagen (2023:200). skattelagen (2023:200).

Denna lag träder i kraft den 1 augusti 2024.

¹ Senaste lydelse 2023:208.